

פרוטוקול מס' 22/ג'

מישיבת וועדת-העבודה
מיום ד', א' בסיון תשי"ד - 2.6.1954
(בשעה 9.00)

נ כ ח ו :   חברי הוועדה:

ע. גוברין - היו"ר
ב. צ. הראל
ז. סברסקי
ח. לסדן
ח. מיגורי-כהן
א. רימלט
י. ריפתין

מוזמנים:

מר רוז ליו - נציב שירות המדינה.

סדר-היום:
1. סאילתות;
2. הצעת חוק שירות המדינה.

היו"ר ע. גוברין:

פותח את הישיבה.

י. ריפתין:

קודם כל, הצעה לסדר. הכנסת קיבלה בשבוע שעבר בקריאה ראשונה את חוק ארגון הפיקוח על העבודה. בהתאם לרוח הדיונים בכנסת, אני מציע להקדים את הדיון בחוק זה. לדיונים בחוקים אחרים.

הגיעו אלי ידיעות על מקרים של פיטורי עובדי מדינה בגיל 50. זוהי תופעה מדאיגה, ואני מבקש מהיו"ר לקבוע את סדר הבירור בענין זה.

ח. לסדן:

ביחס לבעיה השניה שעורר חבר-הכנסת ריפתין, אתמול עורר חבר-הכנסת ציזלינג את הבעיה בוועדת הכספים, ושם סוכם שהיא נוגעת לוועדת העבודה. השאלה היא, מהו הבסיס שעליו אנו יכולים להסתמך, כי הנוהג של עובדים ארעיים קיים גם לגבי גילים אחרים ויכולים לסעון, ובצדק, שמפטרים לא רק אנשים בגיל קשיש.

היו"ר ע. גוברין:

מכיון שבסדר-יומנו חוקים רבים, אני מציע לחלק את הוועדה לשתי וועדות-משנה, אשר כל אחת מהן תעסוק בקבוצת חוקים.

אשר לבעיה השניה שעורר חבר-הכנסת ריפתין, גיל העובדים הוא חלק מתנאי עבודתם, אשר צריכים להיקבע במנ"ס חופשי בינם לבין נותני העבודה. אגב, תהיה לנו הזדמנות לדון על כך בעת הדיון על חוק שירות המדינה.

י. ריפתין:

אינני תוכך בהצעה לחלק את הוועדה לשתי וועדות משנה, אני חוזב שיש רק חוק אחד שצריך לטפל בו באופן דחוף - חוק ארגון הפיקוח על העבודה. ביתר החוקים אפשר לטפל באופן נורמלי, אפשר גם ימים צורך, לקיים שתי ישיבות בסבוע, אולם האנשים צריכים לעסוק בכל החוקים.

לגבי הבעיה השניה, יתכן שהאינפורמציה שקיבלתי איננה נכונה, ואין מה לברר, אך יתכן שליו"ר תהיה כעבור זמן מה דעה אחרת. בכל אופן, אני מחכה בסבלנות לשמיעת מסקנתו בנוגע לפרוצדורה.

היו"ר ע. גוברין:

אם חבר-הוועדה יבקש מסני באופן אישי לברר איזו בעיה, אעשה זאת ברצון.

י. רימלט:

אני תומך בהצעת היו"ר שהוועדה תתחלק לשתי וועדות משנה, מפני שהועברו אלינו מספר חוקים וכדאי לטפל בכלם.

2. הצעת חוק שירות המדינה:

היו"ר ע. גוברין:

הזמנתי לישיבה זו את נציגי
שירות המדינה, מר רוזנליו, כדי

להרצות בפניכם על הצעת החוק.

מר רוזנליו:

אדוני היושב-ראש, חברי כנסת וכבודים!
המסמלה הגישה לכנסת את הצעת חוק שירות
המדינה בהתחלת שנת 1953, והקריאה הראשונה התקיימה ב-1 וב-2 ליולי
1953. הדיונים נתפרסמו ב"דברי הכנסת" מושב שני, חוברת כ"ד.

עד הקריאה הראשונה של הצעת החוק עברו
עליה הרפתקאות שונות. למעשה, הצעת החוק שהוגשה ע"י הממשלה לכנסת
היא הטייטה השלישית. הטייטה הראשונה לא ראתה בכלל אור, היא היתה
טייטה פנימית ראשונה כדי לקבוע את הכללים והעקרונות. הטייטה השנייה
הגישה לכנסת ואחרי שהוכנסו אינויים בכמה מסעיפיה נאה ההצעה הסונחת
עתה לפניכם.

יו"ר הוועדה אמר, כי נציגות העובדים
לוחצת בעיקר על קבלת חוק הגימלאות. אני יכול להשלים ולהגיד, כי
נציבות שירות המדינה מדגישה את הדחיפות בקבלת חוק שירות המדינה
גם בגלל הדחיפות בקבלת חוק הגימלאות. אני מצדי מעמיד את חשיבות
חוק שירות המדינה בדרגה עוד יותר גבוהה מחוק הגימלאות. לדעתי,
מתוך הנסיון הקצר שיכולתי לרכוש בחדשים האחרונים, אין כל אפשרות
לנהל מדיניות פרסונלית, לקבוע הנחיות כלליות, לקבוע קווי פעולה,
לקבוע עדיפויות של טיפול בעניינים שונים, מבלי שיהיה ביסוד כל זה
חוק המגדיר בדיוק לא רק את חובות וזכויות עובדי המדינה, כי אם
ובעיקר את חובות וזכויות הממשלה כלפי עובדי המדינה.

כאשר ראש הממשלה הגיש את הצעת החוק
הזה לכנסת נקט בעמדה המראה באיזו מידה מחשיבה הממשלה את החוק הזה.
הוא אמר: החוק אולי אינו שייך לחוקי היסוד, אבל הוא מאותם החוקים
שיש בהם משום ייסוד המדינה. אני רוצה להדגיש, כי חשיבות הדבר הזה -
כפי שבא לידי ביטוי ע"י ראש הממשלה - היא ראשונה במעלה לא רק בגלל
מספר עובדי המדינה, שהוא לא קטן ביחס למספר כל המתפרנסים בארץ,
אלא בעיקר בגלל המצב שהתהווה בשנים האחרונות, בעיקר בגלל חוסר חוק,
כי במקום שהממשלה תהיה הקובעת וההולכת בראש בקביעת היחסים עם העובדים,
קביעת מדיניות הפרסונלית לגבי עובדי המדינה/הגירה אחרי כל סעי גופים
אחרים. בוודאי ידוע לחברי הכנסת, כי התיקון האחרון שנעשה בחודש ינואר
שנה זו במשכורות העובדים האדמיניסטרטיביים, להבדיל מהעובדים המקצועיים,
נעשה בעקבות תיקונים דומים ברשויות המקומיות. לדעתי, נכון יותר היה
לו הממשלה היתה מקבלת על עצמה את היוזמה ואת הנחיות הקונות הכלליים
בקביעת כל השאלות הללו, כולל המשכורות, מאשר להיגרר אחרי גופים
אחרים, אשר בגלל חוסר הנחייה, בגלל חוסר הדרכה מצד הממשלה, הלכו
בדרכיהם הם ולכן השפיעו הם על התפתחות העניינים אולי במידה גדולה
יותר מהרצוי מנקודת מבט מדינית כלכלית. אני טוען, כי בתופעות מסוג
זה אסם בעיקר חוסר חוק שירות המדינה.

החוק כפי שהוא הוא חוק מסגרת. הוא מניח מקום רחב מאוד לסידורים, וכאשר אדבר על ביצוע החוק אגע בזה מי צריך לדאוג לכל הסידורים האלה. החוק מכיל גם הרכה הוראות לענין, אשר קובעות הלכה שלכתחילה.

כפי שהחוק משאיר מקום רב לסידורים, כך הוא משאיר גם מקום רחב מאוד למו"מ והסכמים חפשיים בין המדינה בתורת גותן עבודה לבין עובדיה. יחסי העבודה בין המדינה לבין עובדיה מבוססים עד היום על חוזה עבודה שנכרת ב-10.2.49. הפרקים החשובים של אותו חוזה עבודה היו: סדרי קבלת עובדים, דרגות, משכורת ושכר, תיפקוד והטבה, וותק, סדרי פיטורים, חופשות מכל המינים, מס מקביל. ועוד. נוספות. בקשר עם זה יש חשיבות לסעיף 21 של חוזה העבודה הקובע: המטלה והאיגוד ינהלו תוך תקופה החוזה הזה מו"מ לשם השגת הסכם שלא יקבע את יחסי העבודה, תנאי העבודה וזכויותיהם של העובדים בסירות המדינה. מטא-ומתן זה הוא היום מוסד של קבע. הוא מתנהל בצורה כזאת שלעתיים מזומנות - על פי רוב פעם בשבוע ולפעמים יותר - נפגשים נציגי נציבות שירות המדינה עם נציגי העובדים וקובעים כל מיני סדריים. היוזמה להצעת השינויים האלה מחולקת ונאמנה בין שני המוסדות. כל אחד מביא את אותו הענין שבאותו רגע נראה לו חשוב ודחוף ומתנהל מו"מ. רוב הודעות נציבות שירות המדינה מבוסס על הסכם בין נציבות שירות המדינה לבין נציבות עובדי המדינה. כמוכן, הנציגות עובדי המדינה שומרת לעצמה באופן מיוחד את הזכות להביע דעה בכל אותם העניינים אשר לדעתם הם מתבטאים בהרעת תנאי העבודה. אין זה אומר שהם לא באים בהצעות להסבת התנאים ואינם באים בהצעות נוספות או בחוות דעה על אותן ההצעות להסבת התנאים שנציבות שירות המדינה מגישה.

בהודמנות זו אני רוצה להדגיש, כי היחסים בין שני הצדדים, אם גם הם מבוססים על מסגרת רשמית מסויימת, הם ידידותיים והדוקים ביותר. הדיונים מתנהלים בגלוי, ויש רק מקרים בודדים ביותר שחילוקי הדעות אינם ניתנים ליישוב בתוך מסגרת המו"מ. כמוכן שבכל העניינים האלה שומרת לעצמה הממשלה, ע"י נציבות המדינה, את זכות ההכרעה הסופית. נציגות עובדי המדינה מנהלת מו"מ, טוענת את טענותיה - ההחלטה הסופית נמצאת בידי הממשלה. היו ויהיו בודאי מקרים כאשר המו"מ אינו ממלא את דרישות נציגות עובדי המדינה, ואז מובא הענין לוועדת הסרים לענייני שכר, ובמקרים הקשים ביותר - לראש הממשלה או לממשלה כולה. דוקא בזמן האחרון קרו כמה וכמה מקרים שנציגות עובדי המדינה ראתה צורך להביא את העניינים שעמדו לדיון, בעיקר ענייני שכר, עד לסלבים הגבוהים ביותר של הממשלה.

תוצאות המו"מ ותוצאות הסעיף כיחס ליחסי עבודה מובחות היום לפניכם בצורת תקנות - תקנות שירות המדינה. זהו ספר תקנות מפורטות ביותר הקובעות בפרטי פרטים את כל תנאי העבודה של עובדי המדינה. ה"תקנות", כפי שהוא קיים היום, נערך בכל מדינה מודרנית.

אני מוסר את הדברים בפרוטרוט כדי להראות סקביעת התנאים/עובדי המדינה מבוסס על הסכם בין המדינה ועובדיה יתר על כן, ישנה הוראה מטעם הממשלה שהנציבות תנהג במו"מ ובקביעת הוראותיה במידת האפשר בהתאם לכתוב בחוק זה, אולם ישנם סעיפים רבים בחוק שאי-אפשר להנהיגם מבלי שהכנסת תיתן להם את הגושפנקה שלה.

ע.ע.

ועכסיו לחוק עצמו. החוק הוא כן
 10 פרקים: פרק ראשון: פירושים (סעיף 1); פרק שני: מינוים של
 עובדי המדינה (סעיפים 2-18); פרק שלישי: חובות עובדי המדינה
 (סעיפים 19-32); פרק רביעי: זכויותיהם ותנאי עבודתם של עובדי
 המדינה (סעיפים 33-42); פרק חמישי: התפטרות ופיטורין (סעיפים
 43-53); פרק שישי: סיפוט מסמעי (סעיפים 54-70); פרק שביעי:
 עבירות וענשים (סעיפים 71-73); פרק שמיני: יעילות ותאום
 (סעיפים 74-77); פרק תשיעי: מנהלים פלליים (סעיפים 78-86)
 פרק עשירי: הוראות סונות (סעיפים 87-107).

סעיף הפירושים: הפירוש שניתן למוסג

"עובד המדינה" הוא רחב ביותר - "אדם בשירות המדינה", אך אינו כולל
 נבחרים, שופטים, מבקר המדינה וחיללים בצבא ההגנה לישראל, הכלולים
 במסגרת חוקים אחרים. המוסג "עובד המדינה" אינו כולל גם שוטרים וסוהרים
 לא בגלל זה שחוק אחר חל עליהם, כי אם בגלל תקנות המנדאס החלות עליהם.
 אני רוצה להעיר, כי כבר היום קיימים יחסים הדוקים בין המטה הארצי
 של המטסרה, אשר מקבל מרצונו הסוב את מרותה של נציבות שירות המדינה
 בעיצוב הענינים הנוגעים לשוטרים וסוהרים, במידה שההוראות המיוחדות
 לפי תקנות המנדאס אינן סותרות זאת. אפילו בעניני דירוג וקביעת תנאי
 העבודה יש היום קשר הדוק בין נציבות שירות המדינה לבין מטסרה.

אני רוצה בהזדמנות זו להוסיף, כי גם

בעית המורים מתעוררת זמסגרת זו. כידוע, ישנה החלטת המטסלה שדין
 המורים כדין עובדי המדינה, אבל יש לקבוע חוקת עבודה ביחס לעובדים
 אלה, ויסגם כרגע דיונים בין משרד החינוך והתרבות ובין נציבות
 שירות המדינה באיזה אופן להלביש צורה להחלטה זו של המטסלה. לפי
 הגדרת המוסג "עובד מדינה", המורים נכללים באופן אוטומטי בחוק זה,
 אבל כסובן שצריך להביא בחשבון כמה דברים מיוחדים בקשר למורים.

נוסף על הדברים האלה קובע סעיף 88

של החוק, שהפרק השלישי של החוק, חובות עובדי המדינה, יחול גם על
 עובדי הרשויות המקומיות. נוסף לכך יכולה המטסלה להחליט, לפי סעיף 87,
 שחוק זה או חלק מסבו יחול על חברה או גוף שנחמד ע"י המטסלה, או
 שהמטסלה משתתפת בהנהלתו. הכוונה היא לחברות מסלתיות כמו: "מחצבי
 ישראל", "אל-על" וכו'. ישנה הצעה כיצד לגבט את מסגרת סעיף 87, אבל
 ההצעה נשארה לפי שעה תלויה ועומדת עד שהצעת החוק הזה תתקבל.

ביחס למבקר המדינה, מוצא מן החוק

מבקר המדינה בלבד ולא עובדיו, כי סעיף 13 של חוק מבקר המדינה קובע
 שדין עובדי משרד מבקר המדינה הוא כדין עובדי המדינה. עד כמה שידוע
 לי, ישנה הוראה חוקית דומה לזה בחוק הכנסת ביחס לעובדיה.

"ברצוני להסב את תשומת לבכם להגדרת

המוסג ועדת שירות שפירושו - "זעדה שהוקמה לפי חוק זה יעל ידי המטסלה".
 וועדת השירות היא המכסיר העיקרי לביצוע החוק. היא קובעת את כל
 ההנחיות, את כל ההוראות, את כל הקווים המנחים העיקריים שלפיהם
 יבוצע החוק. החוק אינו מכיל שום הוראות כיצד תורכב וועדת השירות.
 אני מניח שהדבר הזה נעשה בכוונה מפורשת, כדי לתת למטסלה את החופט
 לקבוע את הרכב וועדת השירות לפי ראות עיניה. לא אוכל לציין כרגע
 איזה כוונות מיוחדות יש למטסלה ביחס להרכב וועדת השירות. אני
 יכול רק להגיד שוועדת השירות תהיה מורכבת הן מנציגי הציבור והן
 מנציגי עובדי המדינה.

ע.ע.

אשר לפרק השני, ברצוני להעיר בנוגע לסעיפים 5,6,7,8,9. חמסת הסעיפים האלה ביחד קובעים את התנאים העיקריים למינוי עובד מדינה שהם: אכרזה, בחינה, הצהרת דכוש, כושר רפואי ומטרה קבועה בתקן.

ביחס לגיל, סעיף 12 קובע, כי "וועדת השירות תקבע סייגים למינוי עובדי מדינה מטעמים של גיל, ותרכה סטיות מסייגים אלה...". אין כל הוראה האומרת, כי מגיל סטויים ומעלה לא יתקבל אדם לשירות המדינה, וההוכחה היא שדוקא בזמן האחרון אישרתי מינוי פקיד למטרה לא נמוכה לאדם שמלאו לו 60 שנה. עובדה היא שבאחד ממשרדי הממשלה עובד יועץ מספטי סגילו למעלה מ-70 שנה, והן משרד המספטים והן משרדו מלאים התפעלות מפעילות ויסודיות עבודתו. נכון הדבר שהבחינה בעשית קפדנית יותר כאשר מדובר על אדם בגיל העמידה, בגיל 50-55. עמדתי היא, בערך, כזאת: אין לעודד באופן מיוחד קבלת עובדים בגיל גבוה, אבל יש להתחשב בבחינת האנשים העומדים לבחירה בשני קוי יסוד: א. אם האיש מסוגל להיות מדריך טוב לעובדים תחת סרותו, סגולה ההולכת וגדלה עם הגיל; ב. אם הידיעות המקצועיות והתכונות הכלליות והאיסיות של האיש הן כאלה שעבודתו תביא תועלת לשירות המדינה בכלל, וגם זוהי תכונה ההולכת ועולה עם הגיל. לכן, גורל המועמדים בגיל העמידה ומעלה נקבע לפי הסובה היסירה העלולה לצמוח לשירות המדינה.

אשר לפרק השלישי, חובות עובדי המדינה, ברצוני להעיר רק בקשר לשלושה סעיפים. 1. סעיף 25 - איסור עבודת חוץ. הטעיף מבדיל בין עבודה ללא סכר לבין עבודה בסכר, אבל ההבדלה היא סכנית בלבד: עבודה ללא סכר יכולה להיות מותרת רק באיסור הטר או המנהל הכללי של אותו משרד בו עובד האיש, ועבודה בסכר טעונה איסור נציב שירות המדינה. "התקשיר" מכיל הוראות מפורטות ביותר על ההיתרים והאיסורים החלים על עבודת חוץ. אינני רוצה להעלים מכם שההוראות האלו אינן נשמרות, כלומר, לא נשמר הסעיף הקובע שעבודת חוץ מותרת רק על פי היתר מיוחד. אנו יודעים שמספר לא קטן של עובדי המדינה עוסקים בעבודות חוץ מסוגים זונים, והטענה ברורה: המסכורת אינה מספיקה. אני מתכוון להוציא בימים הקרובים הוראה כללית לכל עובדי המדינה, אשר לפיה יהיו חייבים עד תאריך מסויים להודיע על עבודות החוץ שהם עוסקים בהן, כדי שהנציבות תוכל לדון לגופו של ענין אם להתיר או לאסור עבודות חוץ. ההוראה תהיה מלווה בהודעה נוספת, כי כל מי שלא ימסור את ההודעה הדרושה ייענש לפני הסעיפים הנוגעים בדבר.

לגופו של הענין ברצוני להעיר לסעיף זה שתי הערות: הקו הכללי הוא לאסור עבודת חוץ, כי עובד מדינה צריך להקדיש את כל מרצו וזמנו לעבודתו. במקרה שהעובד אינו עסוק שעות נוספות במשרדו - בהזדמנות זו ברצוני לציין, כי תשלום בעד שעות נוספות ניתן רק בדרגות נמוכות. בדרגות בינוניות וגבוהות אין נותנים תשלום בעד שעות נוספות - רצוי שבשעות הפנאי שלו ישתלם, ילמד ואפילו ינוח. לדעתי, במתן היתרים לעבודות חוץ צריך להתחשב בשני דברים: העבודה צריכה להיות, בעיקר לסובת הכלל, ואם אפשר - לסובת המדינה, לגבי מדריכים בעלי השכלה למעלה מתיכונית, לא רק שלא צריך להיות איסור, אלא צריך לעודד את עובדי המדינה בשלבים הגבוהים להקדיש את זמנם החפטי להוראה בשלב גבוה. הייתי מציע לאסור עבודת חוץ כאשר היא נעשית אך ורק כדי להשלים את הכנסות העובד, ובעיקר כאשר יש חשש שעבודת החוץ תפגיע על עבודתו של האיש בתור עובד מדינה או נובעת ממנה.

ע.ע.

למשל, לפני כחודש ימים דחיתי בקשה של עובד מדינה מסויים שביקש רשות לסמך כתב של עתון באותם העניינים שהוא עוסק בתוך עבודתו בשירות המדינה.

אינני רוצה להעיר הערות נוספות בקשר לסעיפים 31, 32, הקובעים סייגים לפעילות מפלגתית כספיים, כי הוויכוח עליהם כבר נערך במליאת הכנסת. אני רוצה רק להעיר הערה עקרונית: אי-אפשר לסדור סכנות האורבות לשירות המדינה מצד התנהגות העובדים לפי החסיבות ודרגת העדיפות של הסכנות האלו, אולם הנסיון מראה שסכנת ההספעות העיסוקיות על עובדי המדינה עולה על הסכנות הפוליטיות. על כן ישנם בהצעת החוק סעיפים מפורטים ומדוייקים הדנים בענין הקשרים העיסוקיים, הסעיפים 26, 27 ו-28, ושני סעיפים התובעים הצהרת רכוש והצהרה על כל סינוי ברכוש תוך תקופת הסינוי.

ז' טברסקי: האם חובת ההצהרה על הרכוש חלה גם על העובדים הנמצאים כבר בשירות המדינה?

מר רוזילינו: לא, אם הוועדה תרצה לקבוע זאת, לא אתנגד לכך.

מלבד זאת, סעיף 44 של הצעת החוק קובע, כי "עובד מדינה שהתפטר אינו רשאי, תוך שנתיים מיום התפטרותו, לכהן בהנהלת חברה או גוף או למלא בהם תפקיד אחראי, אם החברה או הגוף קשורים קשרי מסחר או חוזה עם הממשלה או מוסד מוסדותיה, ואינו רשאי בתקופה זו, לייצג כלפי הממשלה או מוסד מוסדותיה כל אדם, חברה או גוף, אלא ברשות הממשלה." הסעיף הזה הוכנס במתכוון ע"י הממשלה כדי להבליט את רצונה להבטיח לגמרי מפני כל אפשרות של קשירת קשרים עיסוקיים תוך השירות במדינה. הסעיף הזה בא בעקבות מקרים מיוחדים שארעו.

אני עובר לפרק 4 זכויותיהם ותנאי עבודתם של עובדי המדינה, שהם: (1) קבלת מסכורת בזמן קבוע; (2) המטערת תשולם לפי דרגה קבועה; (3) זכות להעלאה ולהעברה; (4) זכות קביעת תשלומים נוספים עבור תפקידים נוספים ובעבור כהונה בפועל. לפי הוראות "החקטיר" הדבר הזה מוגבל אם הכהונה הזך נמשכת יותר מחודש ימים. (5) נוסף לכך נקבע הכלל החשוב, שהסכר אינו נתון להעברה בטום פנים ואופן. הסכר הוא זכותו האכסלולסיבית של העובד. (6) קבועת תנאי עבודה.

הינ"ר ע. גוברין: אני מציע סמר רוזילינו יפסיק בנקודה זו וחברי הוועדה יציגו את טאלותיהם. ביסיבה הבאה ימשיך סר רוזילינו בסקירתו.

י. ריפתין: האם אפשר לסמוע מנציב שירות המדינה על הבטים המססי לסעיפים 31 ו-32?

ח. מיגורי-כהן: האם מותר לעובד מדינה בעמדת מפתח להופיע בפני חוג מפלגתי, חלו או של אחר, ולהרצות בעל בעיה מסויימת, שאין טרצים עליה ב"קול-ישראל"?

הינ"ר ע. גוברין: בהצעת החוק נאמר, שהממשלה רשאית להטיל את החוק הזה על חברות שהיא משתתפת בהנהלתן; איך זה יפעל בפרקטיקה?

ע.ע.

אשר לעובדי חברות מסלוליות, כידוע ישנו העיקרון התנאי עבודתם נקבע בהסכם בינם לבין מעבידיהם. איזה ערך יש להחלטת הכנסת המסלולה תקבע את תנאי עבודתם, מה יהיה במקרה שעובדים אלה לא יסכימו לתנאי עבודתם של יתר עובדי המדינה?

ח. למדן:

מדוע חל סעיף 44, הקובע סייג עבודה למתפטרים, רק על עובד במפעל שיש לו קשרי מסחר או חוזה עם המסלולה או מוסד ממוסדותיה, מדוע לא להגביל את המפעל עצמו?

איך רואה המסלולה את ענין הופעת עובדי

המדינה ברשימות מועמדים לכנסת?

ז. טברסקי:

באיזה מקום ובאיזו מידה מחוייבת המסלולה לעודד את עובדיה מיחס לחובותיהם?

ח. מיגורי-כהן:

ידועות לי עובדות ביחס לפקיד בדרגה נמוכה, שהובטח לו לעלות בדרגה לאחר שיעמוד בבחינות. הפקיד עבר את הבחינות בהצטיינות, אולם לאחר שנשאל לאיזה גוף פוליטי הוא מסתייך והוא אמר את האמת - לא קיבל את הדרגה המובטחת. האם זוהי השיטה הנכונה בשירות המדינה?

ח. למדן:

האם ישנה חובת השתלמות לעובדי המדינה ומהי תרומתה של המשתלם בענין זה, כלומר, האם יש שקידה על כך שעלית העובד בדרגה תהיה קטורה בעלית יכולתו לסלא את תפקידו ובהעלאת הרמה הכללית של עובדי המדינה?

מר רוזיליו:

בקשר לשאלת חבר-הכנסת ריפתין בענין הפעילות הפוליטית של עובדי המדינה, הנוהג הנוכחי הוא בערך לפי הסעיפים 31 ו-32 של הצעת החוק - הפעילות הפוליטית אסורה. עד עתה לא יכולנו להגשים את האיסור הזה מפני שלא היתה אחיזה בחוק.

אשר למועמדות עובדי המדינה לכנסת, אין איסור על כך. במקרים כאלה מקבל המועמד חופש ללא תשלום, ואם מצבו של העובד אינו יכול להרשות לו זאת, תדאג לכך מפלגתו. יש גם כ"תקציר" הוראות בענין זה.

אשר לשאלתו של חבר-הכנסת מיגורי-כהן ביחס להופעות פומביות, המסלולה עומדת להוציא בזמן הקרוב הוראות מחייבות את הפקידות הגבוהה ביחס למינויים, התפטרויות, פיטורין, קשרים עסקיים והפעות פומביות. השאלה הזו הועלתה על שולחן דיוניה של המסלולה. אין המסלולה מתכוונת לאסור על עובד מדינה להופיע בחוג פנימי, אלא להגביל את הופעתו הפומבית מס, כלומר, הופעה בכל מקום פומבי שהעתונות יכולה למסור על כך דו"ח, הופעה ברדיו, כתיבה בעתונים וכו'. אם ובאיזו מידה רצוי להכניס הוראות אלו במפורש בחוק, אינני רוצה להביע כעת דעה כי אם להשאיר זאת לסיקולכם.

אשר לשאלתו השניה של חבר-הכנסת

מיגורי כהן, כל שאלה בדבר הסתייכות מפלגתית היא בלתי חוקית. כידוע, עובדי מסלול המצדאס עברו בחודשים הראשונים של שנת 1948 בקורת, כדי לקבוע באיזו מידה היו נאמנים למדינה, ואני חושב שזוהי ההזדמנות היחידה וחוג העובדים היחיד שלגביו נשאלה שאלה בקשר לזיקה, כי אז נשאלה השאלה לא מנקודת מבט פוליטית כי אם מנקודת מבט ההתנהגות האישית של העובד. שאלה כזאת באיזו שהיא מסגרת אחרת היא בלתי חוקית, והנשאל רשאי לסרב בהחלט לענות עליה.

חברת הכנסת לסדן, סעיף 44 קובע כי
עובד המדינה שהתפטר אינו רשאי לייצג כלפי הממשלה או מוסד מוסדותיה
כל אדם, חברה או גוף, נייצוג פירושו כל דבר.

חובת השתלמות כתנאי להעלאה בדרגה
הוא אחד התנאים שנציבות הירות המדינה שומרת בקפדנות. מתקיימות
בחילות שהן תנאי להעלאה, אמנם לא מדרגה לדרגה, אלא מקבוצת דרגות
לקבוצת דרגות.

חברת הכנסת סברסקי שאלה בענין מילוי
חובות כלפי האזרח. ישנם סעיפים מפורשים בחוק בענין זה - הסעיפים 19,
20 ו-21.

אשר לשאלות חבר-הכנסת גוברין, אני
מבקש לתת לי שהות לברר את עמדת הממשלה.

(הישיבה ננעלה בשעה 11.00)